

Sygn. akt VII U 765/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Renata Gąsior

Protokolant sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 października 2023 roku w Warszawie

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 maja 2022 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 maja 2022 roku znak: (...), w ten sposób, że przyznaje odwołującemu W. S. prawo do emerytury pomostowej począwszy od 1 lutego 2022 r.,

zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz W. S. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

W. S. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w dniu 10 czerwca 2022 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 maja 2022 r., znak: (...) i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przypisanych.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że ZUS odmówił mu przyznania świadczenia z uwagi na „niepodanie przez pracodawcę w świadectwie pracy stanowiska zgodnie z zarządzeniem resortowego ministra, pod którego podlegał zakład pracy” oraz niepotwierdzenia w zakresie czynności, że odwołujący faktycznie wykonywał pracę kierowcy pojazdu uprzywilejowanego, gdy ze świadectwa pracy wprost wynika, że odwołujący ma ponad 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych jako kierowca samochodu ciężarowego o masie ponad 3,5 tony oraz na stanowisku kierowcy uprzywilejowanego – kierowca pogotowia energetycznego. Odwołujący zaznaczył, że świadectwa pracy wystawione przez pracodawcę oraz zawiadomienie pracodawcy z dnia 24 listopada 2009 r. są zgodne ze stanem faktycznym i potwierdzają w jakim okresie i jaką faktycznie odwołujący wykonywał pracę. Mając powyższe na względzie odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu emerytury pomostowej. Do odwołania załączono świadectwo pracy, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach sporządzone przez pracodawcę odwołującego oraz zawiadomienie od pracodawcy o umieszczeniu w ewidencji pracowników

wykonywających prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (odwołanie z dnia 7 czerwca 2022 r. k.3-11 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wskazując jakim osobom przysługuje prawo do emerytury pomostowej i podkreślając, że w ocenie organu rentowego odwołujący nie spełnia wszystkich wymaganych przesłanek do uzyskania emerytury pomostowej. Organ rentowy zaznaczył, że do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie wliczono okresów wykonywania pracy od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 lutego 2003 r. do 31 grudnia 2008 r., udokumentowanych zaświadczeniem wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 września 2010 r., którą miał wykonywać w Zakładzie (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Organ zaznaczył, że pracodawca nie podał stanowiska pracy zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego ministra, pod którego podlegał zakład pracy (nie wskazano punktu). Do stażu pracy w warunkach szczególnych nie został również zaliczony okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2010 r., ponieważ w ocenie organu rentowego ze zgromadzonej dokumentacji nie wynika, żeby odwołujący pracował jako kierowca pojazdu uprzywilejowanego zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym. W ocenie organu rentowego odwołujący nie spełnił warunku, o którym mowa w art. 49 pkt 2 w związku z art. 4 pkt 2 i 7 ustawy o emeryturach pomostowych a ponadto warunku, o którym mowa w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony w dniu 1 stycznia 2009 r. nie miał wymaganego w przepisach, o których mowa w pkt 2 (15 lat) okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (tj. wskazanych w załączniku nr 1 i 2 do ustawy). Nie udowodnił żadnego okresu w myśl art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych. Wobec tego organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania (odpowiedź na odwołanie z dnia 12 lipca 2022 r. k. 12-13 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. S. urodził się (...) Od 24 kwietnia 1981 r. do 30 września 2010 r. zatrudniony był w: Zakładzie (...) sp. z o. o. w W.. W okresie zatrudnienia wykonywał następujące prace:

od 24 kwietnia 1981 r. do 31 grudnia 1982 r. wykonywał pracę kierowcy,

od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1988 r. wykonywał pracę kierowcy pojazdu uprzywilejowanego - kierowcy pogotowia energetycznego,

od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1996 r. wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony,

od 1 stycznia 1997 r. do 31 stycznia 2003 r. wykonywał pracę kierowcy samochodu osobowego,

od 1 lutego 2003 r. do 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę kierowcy pojazdu uprzywilejowanego - kierowcy pogotowia energetycznego,

od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2010 r. wykonywał pracę kierowcy pojazdu uprzywilejowanego - pogotowia energetycznego,

od 1 lipca 2010 r. do 30 września 2010 r. wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Zgodnie ze świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionym przez pracodawcę odwołującego w dniu 30 września 2010 r. W. S. od dnia 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od dnia 1 lutego 2003 r. do 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę kierowcy samochodu uprzywilejowanego w ruchu publicznym w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym wymienione w wykazie A dział VIII w transporcie i łączności poz. 2 stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego

pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.) - na stanowisku kierowcy samochodu uprzywilejowanego w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, wymienionym w dziale VIII poz. 2 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

W okresie od dnia 1 stycznia 1989 r. do dnia 31 grudnia 1996 r. wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wymienione w Wykazie A dział VIII W transporcie i łączności poz. 2 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 Nr 8, poz.43 z późn zm.) - na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym, ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wymienionym w dziale VIII poz. 2 pkt 2 wykazu, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (świadectwo pracy, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 8-10 a.s.).

Odwołujący wykonując pracę kierowcy zajmował się wykonywaniem usług dla (...) energetyki. Podczas wykonywania swojej pracy zajmował się również przewożeniem przedmiotów o większych gabarytach, w tym m.in. słupów, transformatorów i innych urządzeń energetycznych, był odpowiedzialny za ich załadunek i wyładunek. Lekkie rzeczy mógł załadować sam, natomiast jeżeli były to rzeczy większe i cięższe to do załadunku wykorzystywano wózki widłowe albo dźwig. Jako kierowca odpowiadał za zabezpieczenie załadunku podczas podróży oraz podczas rozładunku, musiał pilnować żeby nic nie zostało uszkodzone. Odwołujący pracę tą wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podczas gdy odwołujący pracował na stanowisku kierowcy pogotowia energetycznego obejmowało ono pięć regionów. Przed początkiem miesiąca pracownicy otrzymywali grafik brygad pogotowia energetycznego, praca miała charakter zmianowy. Na pierwszej zmianie były trzy brygady, między 6:00-14:00, na drugiej zmianie również były trzy brygady między 14:00-22:00 i jedna brygada na zmianie pomiędzy 22:00-6:00 rano. Równocześnie opracowywany był grafik dla kierowców, żeby każdy dyżur był obstawiony. Kierowca przychodził na daną zmianę do klienta na dany rejon i pracował do końca zmiany lub jeżeli nie przyszedł drugi kierowca lub się spóźnił, nie można mu było opuścić zmiany, dopóki nie miał zmiennika. Kierowca był w stałej dyspozycji pogotowia energetycznego i w każdej chwili mógł być wezwany do jazdy w zależności od potrzeb pogotowia, ale był na miejscu cały czas i czekał na sygnał. Jeżeli był taki sygnał to wsiadał w samochód i zabierał ze sobą brygadę. W brygadzie były dwie lub trzy osoby. O tym czy kierowca miał jechać na sygnale decydował dyspozytor, dyżurny pogotowia energetycznego. Gdy kierowca zawiózł brygadę na miejsce awarii to brygada przystępowała do pracy, kierowca pilnował samochodu i wyposażenia i nie mógł się oddalić od miejsca pracy. Po skończonej pracy albo jechali na drugie wezwanie, albo wracali z powrotem na posterunek energetyczny. Kierowca wypełniał kartę drogową i rozliczany był czas jego pracy. Zdarzała się praca w godzinach nadliczbowych, jednak były określone limity godzin nadliczbowych, a pracownicy byli zobowiązani do ich przestrzegania. Wszyscy kierowcy, którzy pracowali w pogotowiu energetycznym mieli poświadczoną pracę w warunkach szczególnych, zakład pracy odprowadzał wyższe opłaty do ZUS z uwagi na pracę w warunkach szkodliwych. W czasie pracy odwołujący jeździł pojazdem marki N.. W okresie od stycznia 1989 do 31 grudnia 1996 roku odwołujący wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Przewoził towary, pracował na usługach elektrociepłowni jako transport elektrociepłowni. Podczas pracy odwołujący obsługiwał elektrociepłownie (...), (...), (...), które zamawiały transport. Odwołujący w trakcie swojej pracy jeździł po towary, zaopatrzenie. Ubezpieczony transportował materiały takie jak m.in.: stal, materiały o długich gabarytach, części do turbiny, kolejowe koła, które mieściły się wyłącznie na dłuźcach. Były to ładunki duże gabarytowo. Odwołujący jeździł samochodami takimi jak K. i J. (zeznania złożone przez świadków J. G. i A. N. oraz odwołującego k. 45-51 a.s.)

W. S. w dniu 17 lutego 2022 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Po rozpoznaniu wniosku decyzją z dnia 11 maja 2022 r. znak: (...) organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do emerytury pomostowej, uznając, że nie udowodnił on okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, a po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał

on pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 przedmiotowej ustawy (wniosek z dnia 17 lutego 2022 r. k.1 a.r. i decyzja z dnia 11 maja 2022 r. k.25 a.r.).

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy celem ustalenia czy praca wykonywana przez odwołującego W. S. w okresie:

- od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1988 r., od 1 lutego 2003 r. do 31 grudnia 2008 r. oraz od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2010 r. na stanowisku kierowcy pogotowia energetycznego,

- od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1996 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o masie powyżej 3,5 tony w Zakładzie (...) Sp. z o.o. w W. (wcześniejsza nazwa Zakład (...)) wykonywana była w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (postanowienie z dnia 19 stycznia 2023 r., k. 53 a. s.).

Biegły z zakresu (...) w opinii sporządzonej dnia 27 lutego 2023 r. wskazał, że na podstawie zapisów znajdujących się w aktach sprawy (w tym w aktach osobowych) należało przyjąć, że odwołujący w spornym okresie czasu wykonywał pracę kierowcy pogotowia energetycznego. Biegły powołał się na przepis art. 53 Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, który zawiera katalog pojazdów uprzywilejowanych. Ponadto wskazał, że jak wynika z zapisów art. 2, punkt 38, ustawy prawo o ruchu drogowym: pojazd uprzywilejowany - to pojazd wysyłający sygnały świetlne w postaci niebieskich świateł błyskowych i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, jadący z włączonymi światłami mijania lub drogowymi; określenie to obejmuje również pojazdy jadące w kolumnie, na której początku i na końcu znajdują się pojazdy uprzywilejowane wysyłające dodatkowo sygnały świetlne w postaci czerwonego światła błyskowego. Biegły wskazał, że z powyższego nie wynika, że pojazdy pogotowia energetycznego (podobnie zresztą jak przykładowe inne - np.: pogotowia gazowego, służby ochrony kolei) nie są wymienione jako pojazdy uprzywilejowane według ustawy: prawo o ruchu drogowym. Brak jest również informacji, że pojazdy, którymi kierował odwołujący na stanowisku kierowcy pojazdu pogotowia energetycznego uzyskały stosowne zezwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w tym zakresie.

Tym samym w ocenie biegłego nie ma podstaw do uznania, że w spornym okresie czasu pracy odwołujący wykonywał pracę:

- w warunkach szczególnych w oparciu o wymagania ujęte w Wykazie A, Dziale VIII, poz. 2, Rozporządzenia Rady Ministrów

- o szczególnym charakterze w oparciu o wymagania: ustawy o emeryturach pomostowych - Załącznik nr 2, poz. 9.

W odniesieniu do pracy odwołującego na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 13 ton (w wymiarze: 8 lat). Praca odwołującego na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 13 ton (co wynika - przede wszystkim z zapisu w aktach osobowych, a także zeznaniach odwołującego i świadków) w ocenie biegłego może być uznana jako wykonywana w warunkach szczególnych w oparciu o wymagania ujęte w Wykazie A, Dziale VIII, poz. 2 (tj. prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W ocenie biegłego całość dokumentacji załączona do akt sprawy pozwala na stwierdzenie, że odwołujący w spornym okresie czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 13,0 ton (w wymiarze: 8 lat) wykonywał pracę w warunkach szczególnych w oparciu o wymagania ustawy o emeryturach FUS, odwołujący w spornym okresie czasu pracy na stanowisku kierowcy pogotowia energetycznego (w wymiarze 13 lat i 5 miesięcy) nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych w oparciu o wymagania Rozporządzenia Rady Ministrów jak również wymagania ustawy o emeryturach pomostowych (Załącznik nr 1 /2) (opinia biegłego z dnia 27 lutego 2022 r. k.57-66 a.s.)

Pismem z dnia 10 marca 2023 r. organ rentowy wskazał, że nie wnosi zastrzeżeń do opinii sporządzonej przez biegłego i podtrzymuje wniosek o oddalenie odwołania (pismo z dnia 10 marca 2023 r. k.77 a.s.).

Pismem z dnia 21 marca 2023 r. odwołujący wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego, zaznaczając, że wskazanie przez biegłego, że pogotowie energetyczne jakim jeździł odwołujący nie było pojazdem uprzywilejowanym nie jest zasadne. Wskazano, że w okresie pracy odwołującego pogotowie energetyczne stanowiło pojazd uprzywilejowany. Do pisma załączono wydruk ustawy prawo o ruchu drogowym obowiązującej w spornym okresie czasu oraz kserokopię oświadczenia z zakładu pracy dotyczącego pojazdów uprzywilejowanych, które były używane przez zakład pracy (pismo z dnia 21 marca 2023 r. k. 81-96 a.s.).

Postanowieni z dnia 29 marca 2023 r. Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego do spraw BHP Z. C., celem ustosunkowania się do zarzutów podniesionych przez pełnomocnika odwołującego się w piśmie z dnia 21 marca 2023 r. oraz wydania opinii ostatecznej w sprawie (postanowienie k. 98 a.s.).

Biegły sądowy Z. C. w opinii uzupełniającej z dnia 25 kwietnia 2023 r. odniósł się szczegółowo do zarzutów podniesionych przez pełnomocnika odwołującego się oraz wskazał, że na podstawie informacji znajdujących się w aktach sprawy (w tym zeznań odwołującego, zeznań świadków, zapisów znajdujących się w aktach osobowych), wymagań ustaw prawo o ruchu drogowym, a także specyfiki działalności pogotowia energetycznego w jego opinii można stwierdzić (z dużym prawdopodobieństwem), że odwołujący się wykonywał czynności kierowcy pojazdu uprzywilejowanego (w sytuacji, gdy jego wyjazd w charakterze kierowcy pogotowia energetycznego związany był z ratowaniem życia lub zdrowia ludzkiego i miało to miejsce na mocy decyzji dyspozytora pogotowia) i była to praca wykonywana w warunkach szczególnych/o szczególnym charakterze w oparciu o wymagania ujęte w poz. 9, Załącznika nr 2, ustawy o emeryturach pomostowych, - w Wykazie A, Dziale VIII, poz.2, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Równocześnie wskazał, że odwołujący się nie wykonywał czynności kierowcy pojazdu uprzywilejowanego (w sytuacji, gdy jego wyjazd w charakterze kierowcy pogotowia energetycznego nie związany był z ratowaniem życia lub zdrowia ludzkiego i miało to miejsce również na mocy decyzji dyspozytora pogotowia i/lub podczas wykonywania innych niezwiązanych z kierowaniem pojazdu uprzywilejowanego czynności) i wobec tego nie była to praca wykonywana w warunkach szczególnych zarówno w oparciu o wymagania Rozporządzenia Rady Ministrów oraz ustawy o emeryturach pomostowych. Wobec tego praca odwołującego w spornym okresie czasu pracy - tj. od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1988 r., od dnia 1 lutego 2003 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. oraz od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 30 czerwca 2010 r. na stanowisku kierowcy pogotowia energetycznego, nie może być w opinii biegłego uznana jako wykonywana w warunkach szczególnych bowiem, nie został spełniony wymóg ujęty w art. 3, punkt 4 i 5 ustawy o emeryturach pomostowych (prace te muszą być wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy) oraz § 2.1, Rozporządzenia Rady Ministrów (prace te muszą być wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy). W ocenie biegłego odwołujący się w spornym okresie czasu pracy nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy - tylko czynności kierowania pojazdem uprzywilejowanym pogotowia energetycznego (opinia uzupełniająca z dnia 25 kwietnia 2023 r. k.109-113 a.s.).

Pismem z dnia 11 maja 2023 r. organ rentowy wskazał, że nie wnosi zastrzeżeń do opinii biegłego (pismo z dnia 11 maja 2023 r. k.124 a.s.).

Pismem z dnia 23 maja 2023 r. odwołujący wniósł zastrzeżenia do opinii uzupełniającej biegłego wskazując, że opinia ta w jego ocenie jest błędna i nie sposób zgodzić się z biegłym, że odwołujący nie wykonywał pracy kierowcy pojazdu uprzywilejowanego w pełnym wymiarze czasu pracy (pismo z dnia 25 maja 2023 r. k.126-131 a. s.).

Postanowieniem dnia 21 czerwca 2023 r. Sąd zwrócił się do Zakładu (...) Sp. z o.o. w W. o udzielenie dokładnych informacji w jakim okresie zatrudnienia i jakimi dokładnie samochodami kierował odwołujący W. S. - poprzez wskazanie marki i numeru rejestracyjnego samochodu jak również przedstawienie dokumentów dotyczących wydania przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzji w sprawie zezwolenia na uprzywilejowanie w ruchu

drogowym tych konkretnych pojazdów, którymi w poszczególnych okresach swojej pracy kierował odwołujący (postanowienie z dnia 21 czerwca 2023 r. k.140 a.s.).

Pismem z dnia 10 lipca 2023 r. Zakład (...) Sp. z o.o. wykonując zobowiązanie Sądu wskazał, że spółka nie posiada informacji jakimi konkretnie pojazdami kierował odwołujący. Spółka, a wcześniej Przedsiębiorstwo Państwowe posiadało kilkanaście pojazdów uprzywilejowanych i co do zasady każdy z kierowców kierował pojazdem, którego najczęściej używał. Wskazano, że zdarzały się jednak sytuacje, że dany pojazd miał awarię i był naprawiany lub przechodził przegląd, w takim przypadku dany kierowca prowadził inny pojazd aktualnie dostępny. Pracownicy zatrudnieni w pogotowiu energetycznym, w tym ubezpieczony, wykonywali pracę zmianową (3 zmiany), czasami zatem zdarzało się, że na jednej zmianie pracowali kierowcy, którzy na co dzień jeździli danym pojazdem na różnych zmianach. W takich przypadkach podejmowali oni pracę na aktualnie dostępnych (wolnych) pojazdach. W załączeniu do pisma przesłano szczegółowy opis organizacji pracy w pogotowiu energetycznym sporządzony przez kierownika J. G., który nadzorował pracę kierowców także w okresie, gdy pracownikiem był W. S.. W piśmie wskazano, że z uwagi na upływ czasu Spółka nie posiada już decyzji MSWiA w sprawie zezwolenia na uprzywilejowanie w ruchu drogowym, jednak spółka pismem z dnia 5 lipca 2023 r. zwróciła się do MSWiA o udzielenie informacji o tym jakie pojazdy i przez jaki czas (w jakich latach) posiadały zezwolenie na uprzywilejowanie w ruchu drogowym (pismo z dnia 10 lipca 2023 r. k. 145-147a.s.)

Kolejnym pismem z dnia 18 lipca 2023 r. Zakład (...) Sp. z o.o. wskazano, że obsługując zakłady stołeczne energetyki pojazdami pogotowia energetycznego zawsze korzystała z uprzywilejowania w ruchu tych pojazdów. Zasadą było, że każdorazowa zmiana taboru wiązała się z wygaszaniem zezwoleń na uprzywilejowanie w ruchu tych pojazdów i uzyskaniem zezwoleń dla nowych pojazdów. Do 1995 r. pojazdami pogotowia energetycznego były krajowe samochody marki NYSA zastąpione przez M. (...), a następnie w roku 2000 przez samochody marki M. (...). Przesłano również listę uzyskaną z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zawierającą pojazdy uprzywilejowane będących w dyspozycji Zakładu (...) Sp. z o.o. w okresie od 1998 r. (pismo z dnia 18 lipca 2023 r. k.150-155 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych, aktach osobowych W. S., z zeznań świadków J. G. i A. N. oraz odwołującego. Zdaniem Sądu dokumenty w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Zeznania zarówno świadków, jak i ubezpieczonego są jasne i korelują ze sobą. Świadkowie wyczerpująco opisali zakres prac wykonywanych przez odwołującego w Zakładzie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

Ponadto w toku postępowania Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu (...) na okoliczność ustalenia, czy praca wykonywana przez odwołującego w spornych okresach była wykonywana w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Wobec zgłaszanych pod jej adresem zastrzeżeń przez pełnomocnika odwołującego się Sąd dopuścił także dowód z opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu (...), celem odniesienia się do stawianych zarzutów do opinii głównej. Sąd jednak nie oparł się na przedmiotowych opiniach, ponieważ były one niezgodne z zebraną w sprawie dokumentacją i pozostałym zebraniem w sprawie materiałem dowodowym. W swojej opinii biegły Z. C. wskazał, że nie można uznać, że W. S. wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako kierowca pogotowia energetycznego z uwagi na okoliczność, że pojazd nie był pojazdem uprzywilejowanym zgodnie z ustawą prawo o ruchu drogowym. Następnie po wniesionych przez stronę odwołującą zastrzeżeniach do opinii, biegły w opinii uzupełniającej wskazał, że praca odwołującego na stanowisku kierowcy pojazdu uprzywilejowanego nie może zostać uznana jako praca w warunkach szczególnych, ponieważ nie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Niemniej jednak wnioski płynące z opinii biegłego sprzeczne były z dokumentacją załączoną do akt sprawy, przesłaną przez zakład pracy odwołującego, zeznaniami świadków oraz odwołującego.

Zgodnie z regułą wyrażoną w art. 233 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dowód tego rodzaju podlega oczywiście ocenie sądu, ale tylko pod względem fachowości osoby, która ją sporządziła, dokładności przeprowadzonych badań, rzetelności oraz logiczności, jak też sposobu motywowania i stopnia stanowczości wyrażonych w opinii biegłego wniosków (por.

wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 18 września 2014 r., I UK 22/14; 24 czerwca 2015 r., I UK 345/14, także wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 września 2017 r. III AUa 258/17).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. 11 maja 2022 r., znak: (...) jako zasadne, zasługuje w pełni na uwzględnienie.

Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 164, dalej jako u.e.p.) określa w art. 4 i art. 49 warunki nabycia prawa do emerytury pomostowej. W myśl pierwszego z nich, w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;

ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

Zgodnie zaś z art. 49 u.e.p., prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Przesłanki wymienione w przepisach art. 4 i art. 49 ustawy pomostowej, bez względu na to, na podstawie którego z przepisów rozważana jest możliwość przyznania prawa do emerytury pomostowej, muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że niespełnienie choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych, na co zwrócił uwagę m.in. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 26 kwietnia 2012 r. (sygn. akt III AUa 252/12) oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 18 lipca 2013 r. (sygn. akt III AUa 1664/12).

Art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych w miejsce warunku z art. 4 pkt 6, wprowadza wymaganie, aby zainteresowany spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62 i z dnia 4 września 2012 r., I UK 164/12, LEX nr 1284720).

W rozpatrywanej sprawie bezsporne było, że odwołujący spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1 oraz pkt 3-4 u.e.p. W. S. urodził się bowiem 1 marca 1959 r., ma okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 43 lata, 6 miesięcy i 6 dni. Przedmiotem sporu w postępowaniu było to, czy odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresach swojej pracy tj. od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1988 r.; od 1 lutego

2003 r. do 31 grudnia 2008 r. oraz od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2010 r. gdyż z uwagi na brak spełnienia warunku określonego w art. 4 pkt 2 u.e.p., organ rentowy wydał decyzję odmowną w przedmiocie przyznania prawa do emerytury pomostowej, gdyż udowodniony przez odwołującego staż w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynosił 8 lat, a więc poniżej wymaganego ustawowo minimalnego 15-letniego okresu.

Zauważyć należy, że organ rentowy nie zaliczył odwołującemu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 lutego 2003 r. do 31 grudnia 2008 r., oraz okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2010 r., ponieważ w ocenie organu rentowego praca jaką wykonywał odwołujący nie była pracą w warunkach szczególnych. Organ rentowy zaznaczył, że w spornych okresach odwołujący wykonywał pracę kierowcy pogotowia energetycznego, jednak zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy prawo o ruchu drogowym pojazd samochodowy pogotowia energetycznego nie stanowi pojazdu uprzywilejowanego w myśl tej ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, mające na celu wykazanie faktu wykonywania pracy w szczególnych warunkach przez ubezpieczonego w okresach: od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1988 r. oraz od 1 lutego 2003 r. do 31 grudnia 2008 r., oraz okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.

W tym celu Sąd wziął pod rozważę świadectwa pracy odwołującego, znajdujące się w aktach osobowych, przedkładane przez W. S. przy składaniu wniosku o emeryturę pomostową, dokumenty dołączone do akt sprawy oraz zeznania odwołującego i świadków J. G. i A. N. złożone na rozprawie w dniu 18 stycznia 2023 r., którzy to świadkowie współpracowali z odwołującym się w spornych okresach zatrudnienia. W toku postępowania przeprowadzony został również dowód z opinii biegłego z zakresu BHP Z. C., jednak Sąd nie podzielił ustaleń poczynionych przez biegłego. W opinii biegłego pojazdu, którym poruszał się w swojej pracy odwołujący nie można było uznać jako pojazdu uprzywilejowanego, ponieważ pojazd jest uprzywilejowany jedynie wówczas, kiedy porusza się z sygnalizacją dźwiękową i świetlną. Sąd jednak nie podzielił stanowiska biegłego w tym zakresie, ponieważ dawniej przepisy ruchu drogowego jasno regulowały czym jest pojazd uprzywilejowany, natomiast późniejsze przepisy uregulowały to, że pojazdem uprzywilejowanym jest taki pojazd, który posiada odpowiednie zezwolenie, odpowiedni wpis ministra w tym zakresie. Niewątpliwie, jak wynika z dokumentów przedstawionych przez zakład pracy odwołującego pojazdy, którymi poruszał się odwołujący zmieniały się, ale zawsze były to pojazdy pogotowia energetycznego, które miały odpowiednie wpisy uzyskane z MSWiA, wobec czego, w ocenie Sądu, skoro były one zarejestrowane jako pojazdy uprzywilejowane to nie można odebrać im tego statusu i uznać że były one uprzywilejowane wtedy kiedy poruszały się przy użyciu sygnałów dźwiękowych i świetlnych, ponieważ to w żadnym stopniu nie wynika z obowiązujących przepisów. Definicja jaką przedstawił biegły w ocenie Sądu nie zasługiwała na uwzględnienie. Dlatego też nie można było przyjąć za właściwe rozumowania biegłego, który w opinii uzupełniającej wskazał, że odwołujący nie wykonywał pracy kierowcy pojazdu uprzywilejowanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ponieważ można o takiej pracy mówić jedynie, kiedy jechał do zdarzenia zagrażającego zdrowiu lub życiu ludzi.

Organ rentowy odmówił W. S. prawa do emerytury pomostowej wskazując, że nie spełnił on wymogu 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a ponadto, że nie wliczył do tych warunków pracy po 1 stycznia 2009 r. Głównym przedmiotem sporu była kwestia wykonywania pracy przez odwołującego na stanowisku kierowcy samochodu uprzywilejowanego. Organ rentowy w toku postępowania twierdził, że pojazd, którym poruszał się odwołujący nie jest pojazdem uprzywilejowanym, bo nie jest wymieniony w art. 54 ustawy prawo o ruchu drogowym i wedle organu rentowego uniemożliwia to zaliczenie pracy wykonywanej przez odwołującego do pracy w warunkach szczególnych. Jednak w ocenie Sądu postępowanie dowodowe wykazało, że W. S. pracował jako kierowca samochodu uprzywilejowanego w pogotowiu energetycznym, co było głównym przedmiotem sporu. Należało w przedmiotowej sprawie mieć na względzie okoliczność, że w trakcie zatrudnienia odwołującego zmieniały się przepisy w szczególności przepisy ruchu drogowego. Sąd podziela stanowisko prezentowane przez odwołującego, że jeśli jakiś pojazd miał już wpis o tym, że jest pojazdem uprzywilejowanym to takim pojazdem był i takimi pojazdami właśnie poruszał się odwołujący. Ponadto jak wynika z zeznań świadków przesłuchanych w sprawie, wszyscy pracownicy zatrudnieni na stanowisku kierowców pogotowia energetycznego posiadali poświadczenie pracy w warunkach szczególnych, a zakład pracy odprowadzał z tego tytułu wyższe składki za tych pracowników. Ponadto świadkowie opisali w sposób szczegółowy pracę jaką wykonywał odwołujący, wskazali oni, że faktycznie pracował on jako kierowca

pojazdu uprzywilejowanego, opisali zakres obowiązków jaki należał do kierowcy. Należy również mieć na względzie, że w aktach sprawy znajduje się oświadczenie wydane przez zakład pracy, w którym wskazano, że zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym, pojazdy pogotowia energetycznego jakie były wykorzystywane w zakładzie były pojazdami uprzywilejowanymi, zezwolenie na uprzywilejowanie tych samochodów zakład pracy uzyskał z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Zezwolenia te były wydawane na konkretne pojazdy. W aktach sprawy znajdują się decyzje ministra spraw wewnętrznych o wygaśnięciu zezwolenia na uprzywilejowanie w ruchu drogowym pojazdów, co świadczy o tym, że pojazdy te były uprzywilejowane.

Mając powyższe na względzie należy zauważyć, że praca na stanowisku kierowcy pojazdu uprzywilejowanego odpowiada wymienionemu w wykazie A dział VIII poz. 2 „W transporcie i łączności” stanowisku pracy. Nie ulega wątpliwości, że pojazdy jakimi poruszał się odwołujący podczas wykonywania swojej pracy były pojazdami uprzywilejowanymi, ponieważ otrzymały one specjalne zezwolenia z MSW na uprzywilejowanie tych pojazdów. Wobec powyższego nie budzi wątpliwości, że odwołujący posiada wymagany okres 15 pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 11 maja 2022 r. i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 lutego 2022 r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł, która została ustalona na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964 ze zm.)